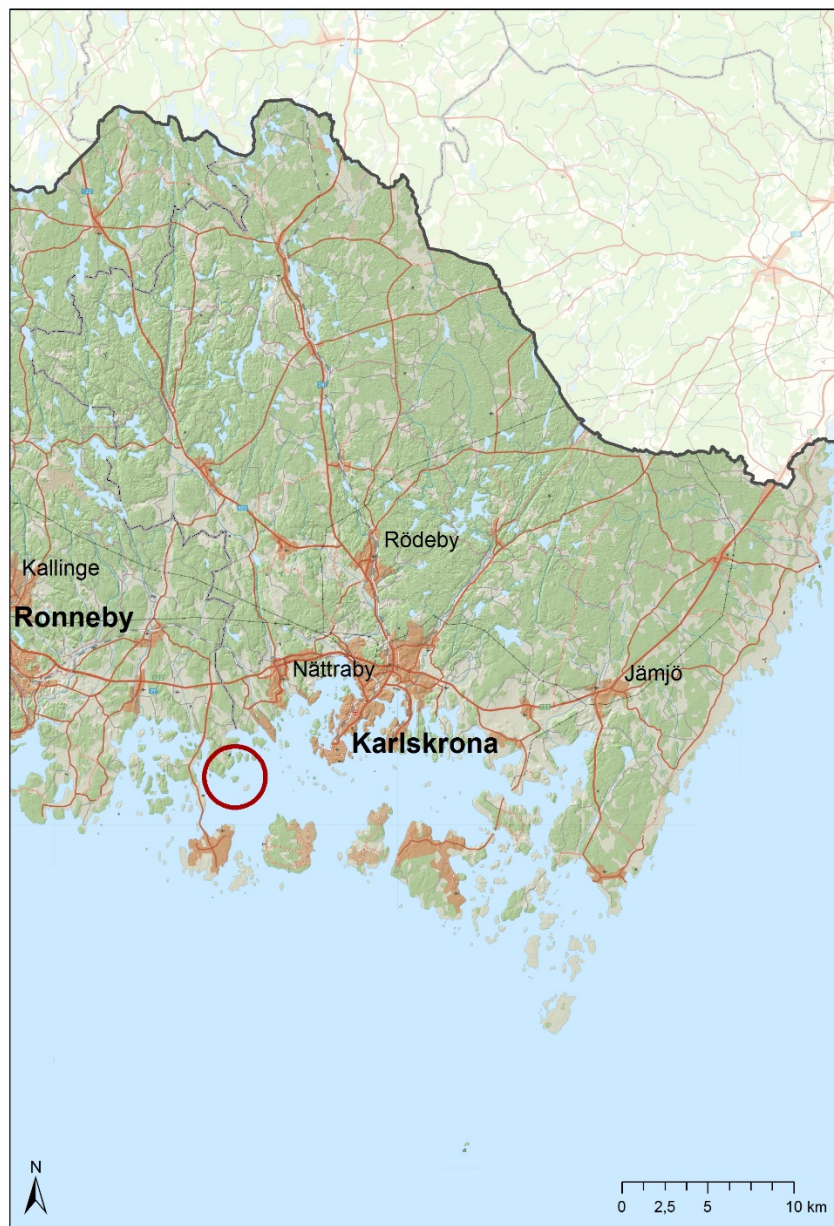

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410206 Ivö

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**
Åke Widgren**Bevarandeplan för Natura 2000-området****SE0410206 Ivö**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 75,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-11-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Staten (Naturvårdsverket).

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1160 - Stora vikar och sund

8230 - Hällmarkstorräng

9190 - Näringsfattig ekskog

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Ivö bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar, Hav i balans samt levande kust och skärgård, och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets prioriterade bevarandevärden är den näringsfattiga ekskog som täcker större delen av ön, och det omgivande marina området med ålgräsängar.

Skogen på Ivö är klassad som naturvärdesobjekt av Skogsstyrelsen, och blev 2004 särskilt utpekad som en statligt ägd skog med naturvärden som borde skyddas (Naturvårdsverket 2004). Ett flertal rödlistade arter har påträffats på ön. Ivö ingår i naturreservatet Tromtö. Vattenområdet kring ön har, tillsammans med Tromtö, betydande marinbiologiska värden med en frisk vegetation som utgör livsmiljö för många andra arter och är ett viktigt reproduktionsområde för fisk som gädda och abborre.

Natura 2000-området Ivö ingår i Lövskogskusten, Blekinges kustnära ädellövskogar. Lövskogskusten innehåller landskap och biologiska värden av internationell, nationell och regional betydelse. Området karaktäriseras av ädellövskogar och betade ekhagar som når ända ut till havet. Det milda, kustpräglade klämtet har skapat unika förutsättningar för en rik biologisk mångfald.

Beskrivning av området

Ön utgör en mosaik av medelålders ekskog och små hällmarker. Riktigt grova träd saknas men enstaka ekar är gamla. Även björk ingår i beståndet och torrträd finns av både ek och björk, medan de lågor som förekommer främst är av björk. På vissa delar av ön ses täta kaprifolbestånd och även slånsnår. Tårticka är en av flera rödlistade arter som påträffats på ön. På öns norra del finns mindre hällmarksområden med torrängsvegetation. Det marina området domineras av ålgräsängar, medan de mest kustnära delen runt ön består av hårbotten med tångbälten.

Havsmiljöförordningen omfattar allt havsvatten, och ett system för att bedöma miljöstatus är under utveckling. Den inledande bedömningen (2012) indikerar att god miljöstatus inte uppnås i Östersjön. Vattenförvaltningsförordningen omfattar kustvatten (ut till en nautisk mil utanför baslinjen) och den ekologiska statusen i området är bedömd som otillfredställande på grund av övergödning och miljögifter (2013).

Vad kan påverka negativt

Skog:

- Igenväxning och beskuggning av gamla och/eller grova ekar som hyser ljus- och värmekrävande arter.

Marina områden:

- Alltför omfattande fritidsfiske, framför allt fiske efter gädda, som påverkar områdets fiskbestånd negativt.
- Intensiv fritidsbåttrafik som kan påverka de marina miljöerna negativt bland annat genom att riva upp bottensediment.
- Övergödning orsakad av näringsläckage. Effekter av övergödningen kan innebära minskat siktdjup, minskad djuputbredning av makroalger, kvävande algmattor, syrebrist och ändrad artsammansättning.
- Mänsklig påverkan som till exempel byggnation, dumpning, muddring, mineral/sand/stenutvinning, utsläpp av olja och kemikalier kan också inverka negativt på den marina miljön.
- Främmande arter, så som svartmunnad smörbult, kan påverka artsammansättningen.
- Marint avfall, inklusive dess nedbrytningsprodukter, kan orsaka skada på ekosystemet.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området:

Ivö ingår sedan 2011 i naturreservatet Tromtö, och skyddas enligt 7 kap 4-6 och 30 §§ miljöbalken. I reservatsföreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen, allmänhetens rättigheter och skyldigheter samt markägarens och nyttjanderättshavarens förfoganderätt över området och vad denne behöver tåla för intrång. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen.

Områdets marina vatten skyddas enligt vattendirektivet och havsmiljödirektivet. Miljökvalitetsnormer för vatten fastställs med stöd av 5 kap miljöbalken, enligt

vattenförvaltningsförordningen och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling, HVMFS 2013:19 samt HVMFS 2012:18. Normerna ställer krav på vattnets kvalitet. De marina miljöerna är även skyddade genom Sveriges åtaganden inom HELCOM, Baltic Sea Action Plan, aktionsplan för Östersjön.

Behov av skötselåtgärder

Områdets marina miljö behöver inventeras. Kunskap om marina arter och naturvärden är bristfällig.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1160 - Stora vikar och sund

Areal: 63,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Stora grunda vikar och sund är större havsvikar skyddade från kraftig vågexponering. Botten kan vara mjuk- eller hårbotten, men är ofta mosaikartad med artrika växt- och djursamhällen. Vikarna bör präglas av god vattenkvalitet och naturlig vattenomsättning. Runt Ivö domineras växtsamhället av bandtång (ålgräs), med inslag av borstnate. Närmast kusten finns ett tångbälte med frisk och välutvecklad vegetation utan den omfattande påväxt av fintrådiga alger som karaktäriserat bland annat Kalmarsund i början av 2000-talet. Området bedöms ha ett stort värde som reproduktions- och uppväxtområde för kustfisk som gädda, abborre, mört, löja och sik.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 63,6 hektar. Den typiska arten ålgräs ska förekomma i riklig mängd. Utbredningen av de typiska arterna borstnate, blåstång och ålgräs ska vara stabil eller öka. Områdets förutsättning som reproduktions- och uppväxtområde för fisk som gädda, abborre och löja ska vara god. Ekosystemet ska vara i balans med förekomst av rovfisk, såsom gädda och abborre.

Vattenkvaliteten ska vara god och den antropogena belastningen i form av fysiska skador av till exempel bebyggelse och bryggor, utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier samt onaturlig grumling ska vara försumbar. Ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen ska vara minst god och får inte försämrats.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms med nuvarande kunskap som gott.

8230 - Hällmarkstorräng

Areal: 1,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På öns norra del finns små hällmarksytor med torrängsvegetation. En framträdande art i dessa är styvmorsviol. I övrigt saknas uppgifter om naturtypens beskaffenhet på ön.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 1,1 hektar. Träd och buskar eller andra arter av igenväxningskaraktär får inte förekomma. Den typiska arten styvmorsviol ska förekomma i en livskraftig population.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är sannolikt gott, men en inventering av typiska och karaktäristiska arter är önskvärd.

9190 - Näringsfattig ekskog

Areal: 11,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Ivö utgör en mosaik av i huvudsak medelålders näringsfattig ekskog och små hållmarker. Enstaka ekar är gamla och vidkroniga. Död ved förekommer i riklig mängd. En del av skogsmarken är småblockig (troligen gammal strandvall). Ön har med all säkerhet varit beteshävdad i äldre tider. Bland framträdande arter märks bland annat vildkaprifol och buskstjärnblomma. Ett flertal rödlistade arter av vedlevande lavar och svampar har noterats, exempelvis tårticka (sårbar), ekticka (nära hotad), oxtungsvamp (nära hotad), ädelkronlav (sårbar) och gammelekslav (sårbar).

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 11,2 hektar. Småskaliga naturliga processer, som åldrande, avdöende, omkullfallna träd och luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Ek ska utgöra ett dominerande inslag. Det ska finnas gamla träd av ek, och förnygring med nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Död ved ska förekomma rikligt. Den typiska arten vildkaprifol ska förekomma i en livskraftig population, liksom de rödlistade arterna oxtungsvamp och ekticka.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

Dokumentation

- Andersson, Jan. 2001. Inventering av fisksamhällen vid Tromtö i Blekinge, augusti 2001. Fiskeriverket.
- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-10-21).
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2011. Beslut om ändring och utvidgning av naturreservatet Tromtö, med tillhörande skötselplan.
- Naturvårdsverket. 2004. Skyddsvärda statliga skogar - Götaland. Rapport 5340.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Skogsstyrelsen. 1997. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 10896-1997.
- Tobiasson, Stefan. 2002. Biologisk inventering vid Tromtö, Karlskrona kommun, Rapport 2002:20. Högskolan i Kalmar.
- HELCOM. 2007. Baltic Sea Action Plan, www.helcom.fi.
- VISS VattenInformationsSystem Sverige, www.viss.lansstyrelsen.se (uttag 2016-10-12).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

Natura 2000 - SE0410206 Ivö

